

Therapeutic outcome of 6198 interferon-naïve Egyptian patients with chronic hepatitis C: a real-life experience and lessons to be learned in DAAs' era

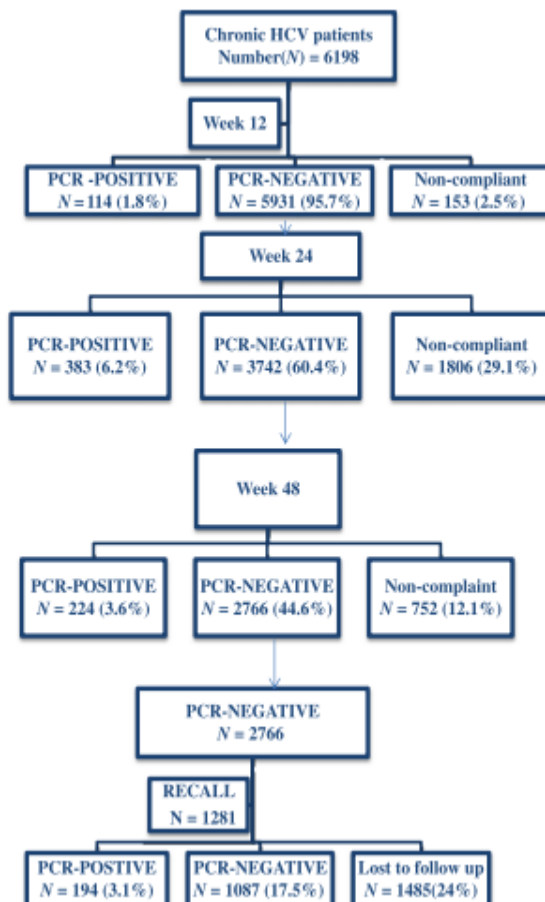
N. Zayed, H. Gamal Eldeen, H. Elmakhzangy, M. Seif, W. El-Akel, T. Awad, G. Esmat and M. Mabrouk

J Viral Hepat 2016;23:506-11.

Ο ιός της ηπατίτιδας C (HCV) έχει υψηλή ενδημικότητα στην Αίγυπτο αφού σχεδόν το 9.8% του πληθυσμού πάσχει από χρόνια ηπατίτιδα C και μάλιστα στο 91% από γονότυπο 4.

Πρόκειται για μελέτη καθημερινής πρακτικής όσον αφορά την αποτελεσματικότητα και τις δυσκολίες στη θεραπεία naïve ασθενών με πεγκυλωμένη ιντερφερόνη (PefIFN) και ριμπαβιρίνη (RBV). Χρησιμοποιήθηκε η βάση 6198 ασθενών που έλαβαν θεραπεία με PegIFN+RBV από το 2009 έως το 2012 σε νοσοκομείο στο Κάιρο της Αιγύπτου.

Η πρώιμη ιολογική ανταπόκριση την 12^η εβδομάδα (EVR) της αγωγής ήταν 95.7% αλλά ένας σημαντικός αριθμός ασθενών (43.7%) σταμάτησε τη θεραπεία. Τελικά ανηρητικό HCV-RNA στο τέλος της θεραπείας (ETR) πέτυχε το 44.6% ενώ SVR το 17.5% στην ανάλυση με πρόθεση θεραπείας (Intention-to-treat analysis). Το ποσοστό τόσο για το ETR όσο και για το SVR ήταν διπλάσιο σε per protocol ανάλυση των ασθενών (σχήμα 1, πίνακας 1).

Σχήμα 1.

	Number	Percent	Cumulative percent
Noncompliant at w12	153	2.5	2.5
Noncompliant at w24	1806	29.1	31.6
Noncompliant at w48	752	12.1	43.7
Lost to follow up at w72	1485	24	67.7
SVR	1087	17.5	85.2
Nonresponder	915	14.8	100.0
Total	6198	100	

Πίνακας 1.

Οι συγγραφείς στην προσπάθειά τους να διερευνήσουν τα αίτια μη προσέλευσης των ασθενών και κατ' επέκταση της αστοχίας της αγωγής πραγματοποίησαν μία τυχαία τηλεφωνική μελέτη σε 100 ασθενείς τα αποτελέσματα της οποίας φαίνονται στον πίνακα 2.

Reasons	Number
Overcrowding, long queues and long waiting hours	25
Patient declining treatment by themselves without obvious medical cause	17
Refusal to continue for long duration	14
Travelling long distances (particularly, poor rural areas) to receive treatment or for follow-up laboratories	13
Inability to tolerate treatment	8
Considering EVR as a full response	7
Inadequate communications skills of medical staff	6
Others*	10

Πίνακας 2.

Συμπερασματικά η συνολική αποτελεσματικότητα της αγωγής ήταν μόλις 17.5%. Ενδιαφέρον ήταν ότι ο σημαντικότερος λόγος της αστοχίας ήταν η μη συμμόρφωση των ασθενών κατά τη διάρκεια της αγωγής. Έτσι, το εντυπωσιακό 95.7% EVR στις 12 εβδομάδες έγινε 60% στις 24 εβδομάδες και μόλις 44.6% στο τέλος της θεραπείας (ETR). Οι περισσότεροι ασθενείς «χάθηκαν» μεταξύ 12^{ης} και 24^{ης} εβδομάδας θεραπείας κυρίως λόγω της μακράς λίστας αναμονής των ραντεβού στο νοσοκομείο, της μεγάλης χιλιομετρικής απόστασης ορισμένων ασθενών από το νοσοκομείο και της μεγάλης διάρκειας αγωγής.

Παρόλα αυτά, στους 1281 ασθενείς που τελικά ακολούθησαν σωστά τη θεραπεία, SVR πέτυχε ένα σημαντικό ποσοστό (84.9%).

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/jvh.12514/abstract;jsessionid=CB942E5C1C9FFB81914A1B9FABA04D85.f01t03>

Επιμέλεια: Νικόλαος Παπαδόπουλος